

har jeg meent, at man traf det Rette, naar man lod begge de interesserede Parter faae lige Indflydelse paa Capitelstartens Ansættelse, og det vil man opnaae ved at lade Sognespræsten, som den ene Part, vedblive at give sine Indberetninger, men ved Siden deraf lade Sognestandsrådet, som Repræsentant for Øerne, give lignende maanedlige Indberetninger, der faae den samme Indflydelse som Sognespræstens. Dette, troer jeg, er den eneste betryggende Maade til at komme til Kundskab om den sande og rigtige Middelpriis for Kornforterne.

Det andet Punkt, hvori Lovudkastet foreslaaer en Forandring, angaaer Tiden for Indberetningerne. Disse meddeles nu for September, October, November, December og Januar, men det forekommer mig ikke, at September er en heldig Maaned at vælge, fordi Landmanden i den egentlig slet ikke kan tørste Noget til Salg; det, han tørster i September, er nærmest Saafrøen, som han maa søge strax at forstæffe sig, men der er i Regelen ikke Tid til i denne Maaned at tørste Andet. Jeg mener altsaa, at Indberetningerne for September Maaned maatte opgives, men at man istedet derfor maatte til October, November, December og Januar lægge to Maaneder, fordi jo mere Agerdyrkingen udvikler sig, jo mere man kommer til idelig og idelig at arbejde paa Marken til enhver Aarstid, naar det kan lade sig gjøre, destomindre er det muligt for Landmanden at faae tørstet en større Deel af det sidste Aars Høst før længere hen i Vinteren, naar Veirigtet ikke længer tillader at foretage Markarbejde. Dette vil jo imidlertid ikke indtræde før henimod Slutningen af December, saa at Januar, Februar og Noget af Marts egentlig ere de Maaneder, hvori, efter det Standpunkt, hvorpaa Agerdyrkingen nu staaer, den største Deel Korn bliver tørstet til Salg, og de Priser, som da blive givne, ville altsaa nærmest svare til den Evne, vedkommende Øere have til at betale.

Det 3die Punkt, der ved Lovforslaget agtes forandret, er, at Capitelstarten, der nu i Regelen sættes stiftsviis, fremtidig skal sættes amts-

viis, hvilket efter min Mening er mere billigt imod Øerne. I Sjælland s. Ex., hvor Capitelstarten sættes for hele Stiftet, komme de Kjøbenhavn længst fraliggende Amtter til at lide, idet Kornpriserne i disse i Reglen ere flere Mark, endog indtil 1 Rd. lavere pr. Tønde end i Kjøbenhavns Amt; naar altsaa Priserne paa Kornvarer i Kjøbenhavns Amt skulle medtages i Beregningen for hele det øvrige Sjællands Vedkommende, saa kommer det øvrige Sjælland til forholdsviis at yde formeget, idet Capitelstarten paa Grund af Fællesskabet med Kjøbenhavns Amt vil blive høiere, end den ellers vilde blive. For at see, hvor rigtigt det af mig Anførte er, behøver man kun at lægge Mærke til, at Landmanden meget ofte fjører her ind til Kjøbenhavn fra de sybligere Dele af Præstø Amt og de vestligere Dele af Holbæk Amt, fordi de her kunne faae saa meget Mere for deres Sæd, at det, endog affeet fra Rejseomkostninger og Slid paa Heste og Bogn, kan betale sig for dem at søge Kjøbenhavn med Hensyn til Salget af deres Sædevarer. Jeg formener ogsaa, at det overmaade let lader sig gjøre at faae Capitelstarten sat amtsviis. Hvad der ogsaa taler for en saadan Ansættelsesmaades Rigtighed er, at man jo har fundet det nødvendigt for visse mindre Dele at bestemme, at Capitelstarten for dem skulle sættes særlig; det er saaledes Tilfældet med Møen. Men hvilken anden kan Grunden dertil være, end at man erkjender, at Landmændene paa Møen ikke i Reglen retfærdigen kunne underkastes den Capitelstart, der bliver bestemt for det øvrige Sjælland.

Dette er Lovforslagets Hovedindhold, og jeg skal for Dødelikket afvente, hvad der muligviis fra ærede Medlemmers Side maatte blive indvendt imod det. Jeg skal her bemærke, ligesom tidligere ved en anden Sag, at jeg ikke er gaaet ind paa de mere specielle Punkter, fordi de ikke høre ind under denne Forhandling.

Nørgaard: Jeg skal kun tillade mig at bemærke, at efter den ærede Rigsdagsmands Udtalelse har jeg ikke noget videre at tilføje til Anbefaling for Forslaget.